

gives Tilladelse til, at disse Faner o. s. v. bringes med ind paa Kirkegaarden. Jeg forstaar ikke, hvorfor det skal begæres, naar det er givet, at Tilladelsen skal gives, det forekommer mig at være et Omsvøb. Det naturligste er, at man ganske simpelt meddeler Tilladelsen, og det maa saa være tilstrækkeligt.

Endelig skal jeg gøre opmærksom paa, at der i § 7 vistnok findes en Trykfejl i næstsidste Linie. Der siges her, at hvis en Anmodning om, at Klokkerne maa lyde ved en Begravelse, bliver nægtet, saa skal Spørgsmaalet afgøres først ved at gaa fra Præsten til Menighedsraadet, og saa, hvis det ikke hjælper, derfra igen til „Præst og Biskop“. Der skal formodentlig staa „Provst og Biskop“, — Præsten har jo allerede paa et tidligere Standpunkt afgivet sin Kendelse. Men iøvrigt mener jeg, at det er et noget stort Apparat at sætte i Bevægelse i den Anledning. Jeg mener, at man skal ikke være altfor varsom med at lade Kirkeklokkerne lyde, det forudsættes jo, at den, der skal begraves, har hørt til Folkekirken, og naar saa den, der bestiller Begravelsen, ønsker, at Klokkerne skulle lyde, saa synes mig ikke, at der er nogen Grund til at modsætte sig dette. Ogsaa her vil Præsten i første Række komme i en noget vanskelig Stilling, naar han skal til at afgøre, om der er særlige Forhold til Stede, der tale imod, at Klokkerne lyde. Jeg mener, at naar den, der bestiller Begravelsen, ønsker, at Klokkerne skulle lyde, og den afdøde har været døbt og har hørt til Folkekirken, vil det være rigtigst at give Lov til at lade ringe.

§ 6 indeholder Bestemmelser om kommunale Kirkegaarde, og det hedder derom, at der skal være lige Adgang for alle Kommunens Beboere til at blive begravet paa disse og for alle Trossamfunds Præster til at forrette Begravelser der med Benyttelse af deres Trossamfunds Ritual. Det forudsættes som givet, at der ogsaa skal være uhindret Adgang til borgerlig Begravelse — det maa der vel være —, ligesom der er Adgang dertil paa alle Folkekirkens Kirkegaarde, men der kunde opstaa Tvivl, da det ikke nævnes her, medens der derimod nævnes det, at der skal være Adgang for de forskellige Trossamfunds Præster til at medvirke. Jeg henstiller, at disse Spørgsmaal blive tagne under Overvejelse i et Udvalg, og jeg skal dermed anbefale Sagen.

Brandes: Ogsaa jeg betragter dette Forslag som et Fremskridt, og for saa

vidt kan jeg slutte mig til de velvillige Udtalelser, der ere komne her i Salen. Men jeg beklager umægtelig, at den højtærede Kultusminister har taget sig sin Opgave særdeles let ved Forelæggelsen af Forslaget. Han har i Virkeligheden ikke gjort andet end at afskrive med ganske enkelte Rettelser det Forslag, som er blevet ham leveret af det kirkelige Udvalg, og han har dertil føjet som eneste Motivering det Bilag, som ledsager Forslaget, nemlig en Skrivelse fra Biskop Skat Rørdam. Andet giver han ikke Tinget til Oplysning om sine Motiver med Hensyn til Forelæggelsen af dette Forslag.

Med Hensyn til Begravelse forekommer det mig, at den eneste naturlige og ogsaa den ideale Løsning er den, at der var offentlige Begravelsespladser, almindelige Begravelsespladser, hvor enhver uden Hensyn til sin Tro kunde blive begravet med den Medvirkning og det Ceremoniel, som enten han selv eller hans efterladte ønskede. Jeg finder for Resten dette udtrykt i den Skrivelse fra Biskoppen, som ledsager Udvalgets Forslag. I Virkeligheden er der i den en Indrømmelse af, at dette er den rigtige og ideale Løsning. Han erklærer nemlig, at Folkekirkens Kirkegaarde ere bestemte til at optage enhver, som dør her i Landet. Det maa vistnok ogsaa være saaledes, den Ret, den kummerlige Ret overhovedet at kunne blive begravet, maa dog vist tilkomme ethvert Menneske, som dør her i Landet. Hvis altsaa en dør i Sognet, i en Kommune, hvori der ingen anden Kirkegaard findes end den, som her benævnes som „Folkekirkens Kirkegaard“, vilde det dog være urimeligt, om ikke denne maatte bruges. Jeg har for Resten for mange Aar siden personlig forespurgt i Kultusministeriet, hvorledes det i saa Henseende forholder sig med saadanne Personer, der staa udenfor Folkekirken og udenfor noget anerkendt Trossamfund. Der blev svaret, at naar en saadan Person døde, havde han Ret til at blive begravet paa Folkekirkens Kirkegaard. Men nu tror jeg rigtignok ogsaa, at der i selve dette Ord „Folkekirkens Kirkegaard“ ligger om ikke just en Tilsnigelse, saa dog en Art Misforstaaelse. Jeg vil her holde mig til København, som jeg kender bedst. Jeg ved nok, at paa Landet er det saaledes, at det hedder, at Kirkegaarden hører til Kirken, men her i København er det saaledes, at de herværende Kirkegaarde ere Kommunens Ejendom, de ere ikke Kirkernes Ejendom, der er slet ikke Tale om dette. Kun hvis det var Tilfæl-